

Utfärdad: 30.6.2021	Träder i kraft: 5.7.2021	Giltighetstid: tills vidare
Rättsgrund: Körkortslagen (386/2011) 52 och 53 § Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort		
Genomförd EU-lagstiftning: -		
Ändringsuppgifter: Upphäver Transport- och kommunikationsverkets 16.5.2020 givna föreskrift om teoriprov för förarexamen (TRAFICOM/523973/03.04.03.00/2019) som trädde i kraft den 15 juni 2020.		

Föreskrift om teoriprov för förarexamen

Innehåll

1	Avläggande av teoriprov	2
2	Muntligt teoriprov	2
3	Anlitande av tolk vid teoriprovet	3
4	Teoriprovet innehåll	3
5	Bedömning av teoriprovet	5

1 Avläggande av teoriprov

Teoriprovet avläggs elektroniskt vid ett av Transport- och kommunikationsverkets tjänsteleverantörs serviceställen. Frågorna i teoriprovet bestäms enligt den körrättskategori som ska avläggas. Den som avlägger körkort kan vid samma besök avlägga flera teoriprov för olika körrättskategorier.

Det är inte tillåtet att i den lokal där teoriprovet hålls införa mobiltelefoner, hörlurar eller annan kommunikationsutrustning eller lagringsmedium och inte heller material eller utrustning som kan användas för att avlägga provet svikligen eller för att kopiera eller på annat sätt vidarebefordra provfrågor.

Svarstiden per prov är 30 minuter.

Transport- och kommunikationsverket kan spela in provtillfället.

2 Muntligt teoriprov

Teoriprovet får avläggas muntligen med förlängd svarstid (60 minuter), om något av följande villkor uppfylls:

1. Den som avlägger körkort har ett annat modersmål än finska, svenska eller engelska, och behärskar inte något av dessa språk väl,
2. Den som avlägger körkort är inte läskunnig,
3. Den som avlägger körkort är minst 75 år gammal och har underkänts minst en gång i teoriprovet efter att ha uppnått den ålder som krävs,
4. Den som avlägger körkort kan hänvisa till hälsoskäl till förlängd svarstid:
 - a) Den som avlägger körkort har dyslexi,

Den som avlägger körkort ska uppvisa ett undertecknat skriftligt dyslexiutlåtande av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller en speciallärare eller annan utredning om dyslexin som en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården utarbetat. Av utlåtandet eller utredningen ska framgå:

- Namn på och personbeteckning eller födelsedatum för den som avlägger körkort
- Att den som avlägger körkort har en lässvårighet eller dyslexi

eller

- b) Den som avlägger körkort kan hänvisa till ett annat hälsoskäl till förlängd svarstid.

Den som avlägger körkort ska uppvisa ett utlåtande eller annan utredning av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården om ett sådant annat hälsoskäl som påverkar avläggandet av teoriprovet. Av utlåtandet eller utredningen ska framgå ICD-10-diagnoskoden för sjukdomen eller störningen samt personens namn och personbeteckning eller födelsedatum,

- c) Den som avlägger körkort är döv och har teckenspråk som sitt modersmål.

Teoriprovet ska avläggas som ett muntligt prov, om den som avlägger körkort har förfarit svikligen i provet för den aktuella kategorin.

När teoriprovet utförs muntligen finns en mottagare av körprov som är anställd hos tjänsteleverantören alltid på plats vid provtillfället.

3 Anlitande av tolk vid teoriprovet

Om den som avlägger körkort i enlighet med 2 punkt 1 underunderpunkten i föreskriften har ett annat modersmål än finska, svenska eller engelska och inte behärskar något av dessa språk väl eller inte är läskunnig i enlighet med 2 punkt 2 underpunkten i föreskriften eller är döv och har teckenspråk som sitt modersmål i enlighet med 2 punkt 4 underpunkten underpunkt c, kan teoriprovet vid behov avläggas med hjälp av tolk.

Tolken ska vara en utbildad och professionell tolk. Utbildningen verifieras med ett examensbetyg.

I sådana små språkgrupper där det inte finns några utbildade tolkar ska den som fungerar som tolk ansöka om godkännande för tolkning av teoriprovet hos Transport- och kommunikationsverket, före tolken kan tolka provet för den som avlägger körkortet, för vilket undantagstillståndet har ansökts.

I situationer där ingen utbildad tolk finns att tillgå till skäligen kostnader kan godkännande för tolkning av teoriprovet med hjälp av kommunikationsutrustning sökas hos Transport- och kommunikationsverket. I samband med beviljande av godkännandet kan Transport- och kommunikationsverket bevilja undantag från det i 1 punkt i föreskriften fastställda förbudet att införa kommunikationsutrustning i den lokal där teoriprovet hålls.

Tolken eller personen som beviljats undantagstillstånd av Transport- och kommunikationsverket bör vara redbar, pålitlig och annars för detta uppdrag lämplig person som har den skicklighet som krävs för uppdraget.

Den som avlägger körkort står för de kostnader som anlitandet av en tolk medför.

Tolken får inte se provmaterialet. Mottagaren av provet läser frågorna i teoriprovet högt och tolken ska tolka det mottagaren av provet säger för examinandan.

Mottagaren av körprovet ska se till att tolken inte har någon möjlighet att påverka svaren som den som avlägger körkort ger. Om det uppstår grundad misstanke om missbruk av tolkningen, ska mottagaren av provet avlägsna tolken från provlokalen. Den som avlägger körkort får slutföra provet utan tolk.

Om den som avlägger körkort i enlighet med 2 punkt 1 underpunkten i föreskriften har ett annat modersmål än finska, svenska eller engelska, kan den som avlägger körkort ta med sig en ordbok i tryckt form till det muntliga provet. Ordboken kontrolleras innan provet inleds.

Transport- och kommunikationsverket har möjlighet att bevilja dispens från de krav som uppställts för användningen av tolkar i denna föreskrift.

4 Teoriprovet innehåll

Den som avlägger körkort ska påvisa sina kunskaper genom att svara på frågor som kan vara verbala flervalsfrågor, bildfrågor om trafiksituationer eller riskidentifieringsfrågor som handlar om identifiering av farliga situationer och undvikande av risker.

Den som avlägger körkort ska i teoriprovet påvisa sina kunskaper i följande ämnesområden:

Ämnesområden för de kategorispecifika verbala flervalsfrågorna i kategorierna AM/120, AM/121, T, A1, A2, A, B och BE:

1. Trafikregler
2. Förare
3. Väg
4. Övriga vägtrafikanter
5. Allmänna regler och föreskrifter samt andra bestämmelser
6. Nödvändiga försiktighetsåtgärder när fordonet lämnas
7. Mekaniska aspekter som har betydelse för trafiksäkerheten
8. Fordonets säkerhetsutrustning
9. Fordonets användning och miljö.

Teoriprovet för kategorierna A1, A2 och A innehåller dessutom följande ämnesområden:

1. Användning av skyddsutrustning
2. Motorcyklisternas synlighet för andra vägtrafikanter
3. Riskfaktorer i samband med olika vägförhållanden
4. Motorcykelns mekaniska aspekter som har betydelse för trafiksäkerheten.

Ämnesområden för de kategorispecifika verbala flervalsfrågorna i kategorierna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D och DE:

1. Regler om kör- och vilotider
2. Transport av gods eller passagerare
3. Fordons- och transportdokument
4. Hur man ska uppträda i samband med en olycka
5. Försiktighetsåtgärder vid byte av däck
6. Regler om fordonets vikt, dimensioner och hastighetsbegränsare
7. Hinder i synfältet som beror på fordonens konstruktion
8. Användning av vägmärken och planering av resväg
9. Säkerhetsfaktorer i samband med lastning av fordonet (endast i kategorierna C1, C1E, C och CE)
10. Förarens ansvar i passagerartrafik (endast i kategorierna D1, D1E, D och DE).

Teoriprovet för kategorierna C, CE, D och DE innehåller dessutom följande ämnesområden:

1. Fordonets konstruktion och funktion
2. Smörjmedel och frotskyddsvätska
3. Konstruktion, montering, korrekt användning och underhåll av däck
4. Bromsar och hastighetsbegränsare
5. Kopplingssystem (endast i kategorierna CE och DE)
6. Metoder för felsökning vid driftsfel
7. Förebyggande underhåll av fordon och nödvändiga löpande reparationer
8. Förarens ansvar för gods (endast i kategorierna C och CE)

Ämnesområden för bildfrågor om trafiksituationer i alla kategorier:

1. Körning rakt fram

2. Körning till höger
3. Körning till vänster
4. Väjning vid körning rakt fram
5. Väjning vid körning till höger
6. Väjning vid körning till vänster
7. Omkörning
8. Byte av körfält
9. Stannande
10. Parkering.

Frågorna i teoriprovet grundar sig på innehållet i vägtrafiklagstiftningen och fordonslagstiftningen samt författningar som utfärdats med stöd av dessa samt allmänna principer i vägtrafiken.

Efter att ha avlagt provet har den som avlägger körkort rätt att få respons på provet per e-post eller som utskrift av tjänsteleverantören.

Transport- och kommunikationsverket äger det material som används i teoriprovet och lämnar ut inga uppgifter om teoriprovet som skulle äventyra förverkligandet av teoriprokets syfte eller användningen av provet i framtiden.

5 Bedömning av teoriprovet

Det elektroniska systemet kontrollerar svaren och meddelar provresultatet. I teoriprovet är antalet korrekta svar avgörande. Om antalet korrekta svar understiger det antal som krävs i en viss del av provet, underkänns teoriprovet för kategorin i fråga. Varje körrättskategori som avlagts bedöms som en egen helhet.

För att avlägga provet med godkänt resultat ska den som avlägger körkort få åtminstone följande godkända prestationer:

Körkortskategori	Kategorispecifika verbala flervalsfrågor (det minsta antal rätta svar som krävs för att bli godkänd i provet)	Bildfrågor om trafiksituationer (det minsta antal rätta svar som krävs för att bli godkänd i provet)	Riskidentifieringsfrågor (det minsta antal rätta svar som krävs för att bli godkänd i provet)
Kategorierna A1, A2 och A	20 (14)	50 (43)	5 (4)
Kategorierna AM/120, AM/121, T och B	15 (11)	50 (43)	5 (4)
Kategorierna BE, C1, C1E, D1 och D1E	10 (7)	30 (26)	5 (4)
Kategorierna C, CE, D och DE	20 (14)	30 (26)	5 (4)

Kati Heikkinen

Generaldirektörens ställföreträdare

Pietari Pentinsaari

Överdirektörens ställföreträdare